

วิ่งออกกำลังกาย ตกรางระบายน้ำ ! ... ใครรับผิดชอบ ?

คดีปกครองฉบับนี้ เป็นกรณีเทศบาลละเลยหน้าที่ไม่จัดหาตะแกรงหรือฝาปิดรางระบายน้ำบนบาทวิถีถนน หรือทำเครื่องหมายเตือน ทำให้ประชาชนพลัดตกรางระบายน้ำ

เมื่อการก่อสร้างรางระบายน้ำและบาทวิถี เป็นการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี ตามมาตรา 53 (1) (5) มาตรา 56 (1) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และมาตรา 16 (2) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 การที่ประชาชนวิ่งออกกำลังกาย ในสถานที่ที่มีได้จัดไว้สำหรับการออกกำลังกาย ถือเป็นความรับผิดชอบของเทศบาลหรือไม่

ข้อเท็จจริงคือ ผู้ฟ้องคดีไปราชการที่ต่างจังหวัดและพักอาศัยที่โรงแรม รุ่งเช้าในเวลา 05.50 นาฬิกา ได้วิ่งออกกำลังกายไปตามบาทวิถีถนนที่เชื่อมต่อสวนสาธารณะและระหว่างนั้น ได้ตกลงรางระบายน้ำ ซึ่งมีความลึก 2 เมตร ได้รับบาดเจ็บสาหัส กระดูกสันหลังหักยุบ 2 ปล้อง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเทศบาลละเลยต่อหน้าที่ไม่จัดหาตะแกรงหรือฝาปิดรางระบายน้ำหรือทำเครื่องหมายเตือนที่จุดเกิดเหตุ จึงฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน 534,623.80 บาท พร้อมดอกเบี้ย

เทศบาล (ผู้ถูกฟ้องคดี) ปฏิเสธโดยอ้างว่า เป็นความผิดของผู้ฟ้องคดีเองที่ไม่ระมัดระวังให้ดี เพราะเป็นคนต่างท้องที่และไม่คุ้นเคยสถานที่เกิดเหตุ และวิ่งออกกำลังกายบนบาทวิถีซึ่งไม่ใช่สถานที่ออกกำลังกาย ในช่วงเวลาเช้าที่มีทัศนวิสัยไม่ชัดเจนและมีหมอกกลบจัด

ประเด็นคือ ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ตามสภาพแวดล้อมและรูปแบบการก่อสร้างบาทวิถี สามารถคาดการณ์ได้ว่าอาจเกิดอันตรายต่อผู้สัญจรบนบาทวิถีได้ ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องจัดทำเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ เพื่อแจ้งเตือนหรือจัดทำฝาหรือตะแกรงปิดรางระบายน้ำหรือทำรั้วกั้นเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นซึ่งอยู่ในวิสัยที่พึงกระทำได้ การไม่ดำเนินการเป็นการละเลยต่อหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษารางระบายน้ำ เมื่อผู้ฟ้องคดีวิ่งออกกำลังกายไปตามบาทวิถีถนนแล้วตกลงไปในรางระบายน้ำได้รับบาดเจ็บสาหัส จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติและต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ส่วนประเด็นว่า **ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดีเพียงใด ? ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า** ค่าสินไหมทดแทนที่จะเรียกร้องกันได้ต้องเป็นค่าเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากการกระทำละเมิด ซึ่งศาลมีอำนาจวินิจฉัยได้ตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดตามมาตรา 438 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเหนืออันจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ฝ่ายผู้เสียหายอย่างน้อยเพียงใด ต้องอาศัยพฤติการณ์เป็นประมาท ข้อสำคัญก็คือว่า ความเสียหายนั้นต้องได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนเป็นผู้ก่อภัยน้อยกว่ากันเพียงไร

เมื่อข้อเท็จจริงในวันเกิดเหตุ เป็นเวลาประมาณ 05.50 นาฬิกา ในช่วงฤดูหนาว ท้องฟ้ายังไม่สว่าง และมีหมอกกลบจัด ผู้ฟ้องคดีได้วิ่งออกกำลังกายจากหน้าโรงแรมไปตามบาทวิถีถนนแล้วตกลงไปรางระบายน้ำได้รับบาดเจ็บสาหัส โดยบาทวิธินั้นได้จัดไว้บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ประชาชนในท้องถิ่นให้ใช้สัญจรหลีกเลี่ยงการสัญจรบนพื้นผิวถนน แต่ไม่ได้จัดไว้สำหรับการวิ่งออกกำลังกาย ผู้ฟ้องคดีไม่ได้พักอาศัยอยู่บริเวณนั้นและไม่เคยใช้สถานที่เกิดเหตุ ทำให้ไม่ทราบถึงสภาพพื้นที่ ทั้งทัศนวิสัยในการมองทางไม่ชัดเจน ซึ่งผู้ฟ้องคดีควรใช้ความระมัดระวังมากกว่าปกติในการออกกำลังกาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีส่วนในการก่อความเสียหายด้วย แต่บริเวณเกิดเหตุประชาชนโดยทั่วไปสามารถใช้เป็นทางสัญจรตามปกติ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องทำเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ทำฝาหรือตะแกรงปิด

วางระบายนํ้าเพื่อป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนที่สัญจรเส้นทาง ความเสียหายจึงเกิดจากฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดีมากกว่าผู้ฟ้องคดีตามมาตรา 442 และมาตรา 223 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตรา 3 ใน 4 ส่วนของค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีควรได้รับตามจำนวนเงินดังกล่าว โดยให้ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน 223,217.85 บาท (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 698/2557)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ค่อนข้างน้อย 2 ประการ กล่าวคือ (1) หน่วยงานทางปกครองที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ จะต้องดูแลให้สิ่งอันเป็นบริการสาธารณะดังกล่าวอยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในจุดที่คาดว่าจะเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายหรือเสี่ยงต่ออันตราย จะต้องจัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณเตือนหรือมีไฟส่องสว่างบริเวณนั้นด้วย และ (2) ค่าความเสียหายที่ผู้เสียหายจะเรียกร้องได้จากกรกระทำละเมิดจะต้องเป็นค่าเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากการกระทำละเมิดและหนี้อันจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กันมากน้อยเพียงใด ต้องพิจารณาจากพฤติการณ์เป็นประมาทว่าความเสียหายนั้นได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนเป็นผู้ก่อยิ่งหย่อนกว่ากันเพียงไรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ... ครับ !

นายปกครอง